

արձանագրված խախտում՝ նույն որոշման հավելված 4-ի VI բաժնի 3-րդ կետի 1-ին ենթակետ, VIII բաժնի 3-րդ կետի 1-ին ենթակետ (*հանրակրթական ուսումնական հաստատության մասնագիտացված կրթական աջակցությունների աշխատանքի գծով տեղակալի պաշտոն զբաղեցնողը պետք է ունենա բարձրագույն կրթություն (բակալավր, դիպլոմավորված մասնագետ, մագիստրոս) և մանկավարժական, գիտական կամ կրթության կառավարման ոլորտի առնվազն հինգ տարվա ընդհանուր աշխատանքային ստաժ՝ վերջին յոթ տարվա ընթացքում*) կամ ՀՀ կրթության և գիտության նախարարի՝ 24.11.2010թ. N 1640-Ն հրամանով հաստատված «Հայաստանի Հանրապետության հանրակրթական ուսումնական հաստատության սովորողի ընդունելության, տեղափոխման և ազատման կարգ»-ի 19-րդ կետի 3-րդ ենթակետ (*13-ից 15 տարեկան, դպրոց չհաճախած կամ մինչև 2 տարի ուսումն ընդհատած սովորողն ընդունվում է իր տարիքային խմբից մեկ կամ երկու դասարան ցածր*)):

2018թ.-ի ստուգումների ծրագրով նախատեսվել են թվով 75 ստուգումներ, սակայն 2018թ.-ի սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ չի իրականացվել ոչ մի ստուգում, քանի որ ստուգումների ծրագրի իրականացման համար ստուգաթերթերը ՀՀ կառավարության կողմից հաստատվել են 2018թ.-ի հոկտեմբերի 4-ին:

2018թ.-ի ստուգումների ծրագրով նախատեսվել են թվով 75 ստուգումներ, սակայն 2018թ.-ի սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ չի իրականացվել ոչ մի ստուգում, քանի որ ստուգումների ծրագրի իրականացման համար ստուգաթերթերը ՀՀ կառավարության կողմից հաստատվել են 2018թ.-ի հոկտեմբերի 4-ին: Մինչ այդ, ուժի մեջ են եղել 2013 թվականի հունիսի 6-ի N 598-Ն որոշմամբ հաստատված ստուգումների ստուգաթերթերը: «Հայաստանի Հանրապետությունում ստուգումների կազմակերպման և անցկացման մասին» ՀՀ օրենքի 3-րդ հոդվածի 1.1 մասի համաձայն բոլոր ստուգումները

անցկացվում են բացառապես ստուգաթերթերի հիման վրա, որոնք հաստատում է ՀՀ կառավարությունը:

«Տեսչական մարմինների մասին» ՀՀ օրենքի 2-րդ հոդվածի համաձայն Տեսչական մարմինների մասին ՀՀ օրենսդրությունը բաղկացած է նաև «Հայաստանի Հանրապետությունում ստուգումների կազմակերպման և անցկացման մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքից և այլ իրավական ակտերից, իսկ «Տեսչական մարմինների մասին» ՀՀ օրենքի 8-րդ հոդվածի 5-րդ մասի 10-րդ կետի և Կանոնադրության 18-րդ կետի 11-րդ ենթակետի համաձայն Տեսչական մարմնի ղեկավարը ստուգում իրականացնելու վերաբերյալ տալիս է հրաման կամ հանձնարարագիր, ինչպես նաև ստուգումների արդյունքների հիման վրա կիրառում է պատասխանատվության միջոցներ՝ հիմք ընդունելով «Հայաստանի Հանրապետությունում ստուգումների կազմակերպման և անցկացման մասին» ՀՀ օրենքը:

2017-2018թթ.-ին Տեսչական մարմինը օրենքով սահմանված պատասխանատվության միջոցներ կիրառելու լիազորությունը չի կատարել

2017թ.-ին ՀՀ կրթության պետական տեսչությունը օրենքով սահմանված պատասխանատվության միջոցների կիրառման լիազորություն կանոնադրությամբ չի ունեցել, բացառությամբ «նախազգուշացում»

պատասխանատվության միջոցից:

Սակայն, ստուգումների, ուսումնասիրությունների

արդյունքները ներկայացվել են համապատասխան լիազոր մարմինների ղեկավարներին և պատասխանատվության միջոցները կիրառվել են նրանց կողմից: Այնուամենայնիվ, դա մի լիազորություն է, որ Տեսչական մարմիններին տրված է օրենքի ուժով՝ «Տեսչական մարմինների մասին» ՀՀ օրենքի 6-րդ հոդվածի 1-ին մասի 2-րդ կետով: *Այսպիսով 2017-2018թթ.-ին Տեսչական մարմինը օրենքով սահմանված պատասխանատվության միջոցներ կիրառելու լիազորությունը չի կատարել:*

Այսպիսով, հաշվի առնելով վերոգրյալը, հաշվեքննող խումբը հաշվեքննող ժամանակաշրջանում՝ 2017թ.-ի հունվարի 1-ից 2018թ.-ի սեպտեմբերի 30-ը, արձանագրել է հետևյալ խեղաթյուրումներն ու անհամապատասխանությունները՝

1. Տեսչական մարմինը չպետք է իրականացներ ստուգումներ 2015 թվականի օգոստոսի 1-ից մինչև 2017 թվականի դեկտեմբերի 31-ը ընկած ժամանակահատվածում, բացառությամբ մանկապարտեզներում և դպրոցներում երեխաների սննդի կազմակերպման նկատմամբ իրականացվող ստուգումների՝ համաձայն ՀՀ կառավարության 2015թ. հուլիսի 30-ի N 839-Ա որոշման:
2. Տեսչական մարմինը 2018թ. չի իրականացրել ոչ մի ստուգում:
3. Տեսչական մարմինը 2018թ. չի ունեցել ստուգումների ստուգաթերթեր:
4. Տեսչական մարմինը օրենքով սահմանված պատասխանատվության միջոցներ կիրառելու լիազորությունը չի կատարել ո՛չ 2017թ.-ին, ո՛չ 2018թ.-ին:

Առաջարկություններ՝

Հաշվեքննության ընթացքում արձանագրված անհամապատասխանությունների կամ խեղաթյուրումների վերաբերյալ հաշվեքննության օբյեկտի ղեկավարությանը և այլ շահագրգիռ կողմերին ներկայացվում են հետևյալ առաջարկությունները՝

Տեսչական մարմին՝

1. Հետամուտ լինել ստուգումների պատշաճ իրականացմանը:
2. Սահմանված կարգով պատասխանատվության ենթարկել ՀՀ օրենքների, համապատասխան ոլորտի հարաբերությունները կարգավորող իրավական ակտերի պահանջների խախտման համար:

ՀՀ կառավարությանը՝

1. Ժամանակին հաստատել ստուգումների ստուգաթերթերը, որպեսզի Տեսչական մարմինների գործունեությունը կաթվածահար չլինի:

Հաշվեքննության օբյեկտների ղեկավարների պատասխաններ

Տեսչական մարմին՝

Տեսչական մարմինն իր բացատրություններում նշել է, որ 2017թ. կատարել է ստուգումներ առաջնորդվելով ոչ թե ՀՀ կառավարության 2015թ. հուլիսի 30-ի N 839-Ա որոշման 1-ին մասի 4-րդ և 6-րդ կետերով, այլև նույն որոշման 1-ին մասի 1-ին կետով:

Այս դիտարկումը ընդունելի է եղել հաշվեքննության խմբի կողմից:

ՀՀ կրթության և գիտության նախարարություն՝

ՀՀ կրթության և գիտության նախարարության կողմից այս կետի վերաբերյալ առարկություններ և բացատրություններ չեն ներկայացվել:

III. ՏԵՍՉԱԿԱՆ ՄԱՐՄՆԻ ՎԱՐՉԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆԸ և ՈՒՍՈՒՄՆԱՍԻՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

«Վարչարարության հիմունքների և վարչական վարույթի մասին» ՀՀ օրենքի 30-րդ հոդվածի 1-ին և 2-րդ մասերի համաձայն վարչական վարույթ հարուցելու հիմքերն են՝

ա) անձի դիմումը, բողոքը.

բ) վարչական մարմնի նախաձեռնությունը:

Վարչական վարույթը համարվում է հարուցված՝ համապատասխան դիմումը կամ բողոքը վարչական մարմնում ստանալու օրվանից, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ դիմումը կամ բողոքը վերահասցեագրվել է ըստ իրավասու վարչական մարմինների կամ վերադարձվել է դիմողին (բողոք բերողին):

Տեսչական մարմնի կողմից 2017թ. դիմում-բողոքների հիման վրա իրականացվել են թվով 149 վարչական վարույթներ, որոնցից 36-ը անանուն լինելու պատճառով կարճվել են: 2018թ. դիմում-բողոքների հիման վրա իրականացվել են թվով 306 վարչական վարույթներ, որոնցից 81-ը անանուն լինելու պատճառով կարճվել են:

Վարչական մարմնի նախաձեռնությամբ վարչական վարույթներ չեն հարուցվել: Փոխարենը 2017թ.-ին սեփական նախաձեռնությամբ ուսումնասիրություններ են իրականացվել թվով 150 ուսումնական հաստատություններում, իսկ 2018թ.-ին՝ 2 ուսումնական հաստատությունում:

Հարկ է նշել, սակայն, որ «Տեսչական մարմինների մասին» ՀՀ օրենքը տեսչական մարմինների կողմից ուսումնասիրություններ իրականացնելու իրավասություն կամ մեխանիզմներ չի սահմանել, իսկ 2017թ. ՀՀ կրթության և գիտության նախարարության կրթության պետական տեսչության և 2018թ. ՀՀ կրթության տեսչական մարմնի կանոնադրություններում ուսումնասիրությունները սահմանված են որպես ստուգումների հետ իրականացվող գործընթաց, որի արդյունքների հիման վրա Տեսչական մարմինը կազմում է հաշվետվություններ, ակտեր, տեղեկանքներ, արձանագրություններ, զեկուցագրեր, զեկույցներ, վերլուծություններ, ամփոփագրեր և այլ փաստաթղթեր:

Ավելին, «Կրթության պետական տեսչության մասին» ՀՀ օրենքի 16-րդ հոդվածի համաձայն Կրթության բնագավառի պետական տեսչական գործընթացն իրականացվում է ստուգումների և ուսումնասիրությունների միջոցով՝ օրենքի և «ՀՀ-ում ստուգումների կազմակերպման և անցկացման մասին» ՀՀ օրենքով սահմանված կարգերին և ժամկետներին համապատասխան: Իսկ «ՀՀ-ում ստուգումների կազմակերպման և անցկացման մասին» ՀՀ օրենքի 1-ին հոդվածի 3-րդ մասով սահմանված է, որ ուսումնասիրությունը տնտեսավարող սուբյեկտի ներկայացրած հաշվետվությունների հիման վրա ստուգում իրականացնող մարմնում այդ մարմնին հսկողության լիազորություններ վերապահող իրավական ակտերի պահանջների կատարման ճշտությունը պարզելու նպատակով իրականացվող ներքին ընթացակարգ է: Բայց օրենքը չի սահմանում ուսումնասիրությունների կատարման ընթացակարգը, ժամկետները, ուսումնասիրությունների կատարման ժամանակացույցը, ռիսկերի վրա հիմնված ուսումնասիրությունների համակարգը, ուսումնասիրություն կատարող անձանց իրավունքները, արդյունքների ամփոփման կարգը և այլն: